

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Kroken Kraft SUS
v/ Petter Velle
Vallavegen 94
6220 STRAUMGJERDE

Vår dato: 01.09.2014
Vår ref.: 201001556-177 ksk/kima
Arkiv: 312/097.7C0
Deres dato: 29.09.2013
Deres ref.: Petter Velle

Saksbehandler:
Kirsten Marthinsen
kima@nve.no

Kroken Kraft SUS – Søknad om tillatelse til å bygge Kroken kraftverk i Regndalselva i Sykkylven kommune i Møre og Romsdal – oversendelse av NVEs vedtak

NVE mener utbygging av omsøkte Kroken kraftverk er i strid med OEDs retningslinjer for små vannkraftverk. Tiltaket vil ha stor konsekvens for landskap og friluftsliv. Dette tilsier at ulempene ved tiltaket større enn fordelene og dermed er ikke kravet i vannressursloven § 25 oppfylt. Det gis ikke konsesjon til å bygge Kroken kraftverk. Det er lite sannsynlig at konflikten kan løses med endringer av tiltaket.

Søknaden

Kroken Kraft SUS søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Kroken kraftverk i Sykkylven kommune i Møre og Romsdal.

Kroken kraftverk er planlagt med to alternative utbygginger.

Alternativ 1 vil utnytte et fall på 365 meter fra inntaket på kote 425 ned til kraftstasjonen med utløp på kote 60. Vannveien er planlagt med 700-800 meter lang tunnel i fjell og 100-200 meter nedgravd rørgate. Det er planlagt 540 meter ny vei og om lag 450 meter opprusting av eksisterende gardsvei/skogsvei. Det vil ikke bli bygget vei til inntaket. Middelvannføringen er 1,02 m³/s og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 1,85 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 5,49 MW og gi en årlig produksjon på 17,4 GWh. Utbyggingen vil føre til en redusert vannføring på en omtrent 1400 meter lang strekning av Regndalselva. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 470 l/s om sommeren og 50 l/s om vinteren.

Alternativ 2 vil utnytte et fall på 130 meter fra inntaket på kote 200 ned til kraftstasjonen med utløp på kote 70. Vannveien er planlagt med 600 meter lang meter nedgravd rørgate. Vei til kraftstasjonen vil følge eksisterende skogsvei et stykke, deretter ny veitrase i skog. Det er planlagt vei til inntaket i rørtraseen. Middelvannføringen er 1,02 m³/s og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

2,05 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 2,3 MW og gi en årlig produksjon på 7 GWh. Utbyggingen vil føre til en redusert vannføring på en omtrent 550 meter lang strekning av Regndalselva. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 470 l/s om sommeren og 50 l/s om vinteren.

Om søker

Kroken Kraft SUS er et selskap bestående av grunneiere og fallrettshavere. Det er 13 rettighetshavere i prosjektet.

Høring

Søknaden om Kroken kraftverk er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. Det har vært avholdt folkemøte om dette og 9 andre prosjekt i Ørskog og Sykkylven. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse.

NVE refererer kun hovedpunktene fra hver uttalelse. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider. NVE har mottatt uttalelser fra følgende parter:

Sykkylven kommune har fremmet innsigelse til søknaden om Kroken kraftverk. «*Sykkylven kommune ynskjer at dei verdifulle landskapselementa Regndalen/Regndalselva/Regndalsfossen skal få anledning til å stå urørt i all sin naturprakt til glede for noverande og framtidige generasjonar. Grunngevinga for dette er samla inngrepsvurdering, landskapskvalitetar og dei registrerte naturverdiane i området. Konesjonssøknaden til Kroken kraftverk SUS vert på denne bakgrunn plassert i raud kategori. Dette er område kor kommunen ikkje ynskjer kraftutbygging.*»

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har fremmet innsigelse til søknaden om Kroken kraftverk. De legger vekt på at Regndalen med vassdrag er et kjerneområde for det biologiske mangfoldet i denne delen av fylket, og at en utbygging vil få negative konsekvenser for både regionale og nasjonale naturverdier. Alternativ 1 vil påvirke naturtypen fosseeng og den sårbare (VU) arten praktdraugmose negativt. Alternativ B vil komme i konflikt med en naturtype med A-verdi og overgangen mellom en naturtype med A- og en med B-verdi. Fylkesmannen mener INON-reduksjonen tiltaket medfører er uheldig fordi det påvirker et område som er særskilt prioritert i Fylkesdelplan for inngrepsfrie naturområder. Regndalsfossen er den største av flere små fosser i området. Fylkesmannen påpeker også konflikt med viktige kvartærgeologiske forekomster.

Møre og Romsdal fylkeskommune fraråder bygging av Kroken kraftverk etter alternativ 1. En slik utbygging vil etter fylkeskommunens vurdering ha for store konsekvenser for friluftsliv og landskap. De tilrår utbygging etter alternativ 2. Regndalen er i eldre friluftsområdekartlegginger (Fylkesmannen i Møre og Romsdal) registrert som friluftsområde med regional bruksverdi. Området grenser til nasjonalt verdifulle friluftsområder.

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Møre og Romsdal fraråder utbygging etter både alternativ 1 og 2. De legger vekt på visuell eksponering, kulturverdier, høgfjell, myr, skog, vannstreng, friluftsliv og samla belastning på naturen i Velledalen. FNF mener tiltaksområdet har et uvanlig komprimert mangfold av naturtyper og at det er en av perlene i Sunnmørsnaturen. Som landskapselement er fossestrykene markerte, og FNF mener de er viktige å ta vare på etter at Brunstad kraftverk og Drivsdalselva kraftverk har fått konsesjon.

Sykkylven Bondelag støtter planene om bygging av Kroken kraftverk. De mener planene tar hensyn til miljø og allmenne interesser på en god måte, og at utbygging er viktig for fortsatt drift på brukene på Velle.

Miljøpartiet De Grønne fraråder alle de omsøkte kraftverkene i Ørskog og Sykkylven. De legger vekt på bevaring av urørte elvedaler og samlet belastning i et område med mye kraftutbygging, og trekker her

særlig fram Grytuvatnet, Huna og Kroken. I tillegg trekker de fram konsekvenser for sjørørret. De mener søknadene er mangelfulle for temaene linjetilknytting og beredskap.

Fjellhug natur- og friluftslivslag fraråder på det sterkeste at det blir gitt konsesjon til Kroken kraftverk, uavhengig av alternativ. De framhever dalens verdi for friluftsliv lokalt og regionalt, og opplyser at begge nabodalene på hver side av Regndalen allerede er utbygd. Mye av turbruken er knyttet til Regndalen oppstrøms planlagt inntak, men laget legger også vekt på turen opp dit. Den er mye brukt og populær, særlig blant småbarnsfamilier. De har liten tro på at utbyggingen vil bli lite synlig, og framhever både tekniske inngrep og fraføring av vann med konsekvenser for landskapet.

Sykkylven jeger- og fiskerforening er negative til bygging av Kroken kraftverk. De mener området er en naturperle som bør tas vare på, og mener utbyggingen kan føre til negative konsekvenser for fisk, særlig sjørørret.

Velledalen Sogelag ønsker at stølene i Velledalen skal vernes mot hyttebygging. NVE antar ut fra dette at de heller ikke er positive til vannkraftutbygging som kommer i konflikt med stølsområdene.

Istad Nett AS uttaler at ny 420 kV-linje Ørskog-Høyanger vil gi kapasitet i overordnet nett. De overlater til områdekonsesjonær å uttale seg om eventuelle begrensninger i 22 kV-nettet.

Privatpersoner

NVE har mottatt 124 negative høringsinnspill fra privatpersoner. Vi gjengir ikke hver enkelt uttalelse, men refererer hovedinnholdet i de kommentarene som er gitt. Uttalelsene spenner fra korte erklæringer av motstand til lengre vurderinger, bilder og dikt. Fokus ligger særlig på områdets opplevelsesverdi, verdi for friluftsliv og landskap, samlet belastning av vannkraftutbygging og dalens og fossens betydning for stedsidentiteten. Det er også sendt inn ei liste på 234 underskrifter imot utbygging av Kroken kraftverk. Navnene på lista er delvis overlappende med innsenderne av uttalelsene som er sendt direkte til NVE.

I tillegg har seks privatpersoner uttrykt støtte til prosjektet.

Søkers kommentar

Søker har kommentert uttalelsene i e-post av 22.8.2014. NVE gjengir kun et lite utdrag av kommentaren. Søker legger vekt på at et kraftverk vil gi sikre ekstrainntekter til bruka på Velle i generasjoner. *«Inntekter frå kraftproduksjon vil vere med å sikre drift og busetting på bruka i framtida. Vi grunneigarane er minst like interessert i å bevare verdien av Regndalen som alle andre. Difor har vi venta med dette prosjektet til teknologi og tekniske løysingar gjer det muleg å gjennomføre det på ein svært god måte.»*

Søker mener også at prosessen i kommunen har vært ubalansert og ikke basert på fakta.

«Når det gjeld alt 2, så ligg heile dette i eit område som grunneigar kan bruke i skog-og jordbruksamanheng. I dette området vert det aktivitet og inngrep (vegar, skoghogst) uavhengig av kraftverk. Her er eit stort granplantefelt som om kort tid skal hoggast ut, og grunneigar har plikt til å drive skogen sin også i dette området. (...) Vi som grunneigarar meiner vi har rett til utnytte våre utmarksressursar på ein slik måte som beskrive i konsesjonssøknaden og at det er til å leve med for folk flest – at dei fortsatt kan nyte naturen i Regndalen sjølv med ein liten terskel i elva og ei litt mindre vassføring i elva og fossen ned frå dalen. (...) Vidare blir det stadig sagt at Regndalen er den einaste "urørte" staden, og at "alt anna" er bygd ut eller selt som tomter med vidare. Vi ber NVE sjå at dette har vore ein prosess, som fleire av motstandarane har vore delaktig i. Fleire av dei som no går imot Kroken kraftverk, har sjølve tidlegare valt å delta i utbygging eller tomtesal, på sine egne sætre/sin

eigen grunn. Grunneigarane på Velle har valt å vente til teknologi var på plass, sånn at utbygginga kunne føregå skånsomt, for slik å verne miljø og natur. (...) I diskusjonen rundt naturartar, ynskjer vi å nemne at i eit større bilete, kan konsekvensane av ei eventuell nedlegging/fråflytting av gardsbruk, bli svært store. (...) når landskap blir lukka, endrar det livsbetingelsane for ei rekke dyr og fuglar også. Dette får konsekvensar for det økologiske mangfoldet, og det har blitt uttalt at halvparten av alle trua planter finnast i kulturlandskap som er i ferd med å forsvinne. Dette er eit viktig aspekt å ha med i vurderinga. (...) Vi meiner det er av stor viktigheit å sjå samanhengane, og å verdsetje utvikling, moglegheiter og nytenking på gardsbruka. Slik skapast ny kultur og ny historie. Ofte handlar opplevinga om "auget som ser", og om kven som definerer.»

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) vurdering og konklusjon

Landskap, friluftsliv og INON

Høringspartene har lagt stor vekt på områdets verdi for landskap og friluftsliv. Regndalen ligger i landskapsregion 22 – Midtre bygder på Vestlandet – hvor fjordlandskapet generelt har landskapskvaliteter av stor verdi. Det er et mangfold av kontrastrike elementer i regionen, blant dem rennende vann. Regndalselva, som er planlagt utnyttet i Kroken kraftverk, er ei elv som er svært synlig i landskapet. Den kan ses tydelig fra riksveg 60, som går mellom Hornindal og Ålesund. Elva framstår som et sentralt landskapselement, og danner den største av fossene i området. Fossen er et identitetsskapende element i landskapet og har stor landskaps- og opplevelsesverdi.

NVE mener en utbygging etter alternativ 1 vil føre til at inntrykket av fossen forringes sterkt. Ved større vannføringer vil konsekvensen være liten, men ved midlere vannføringer er reduksjonen betydelig. Ettersom det er over 25 % bre i nedbørfeltet holder vannføringen seg normalt vesentlig høyere enn foreslått minstevannføring til langt utpå sommeren. Vannføringer på ca. 1,5 m³/s og større, som er vanlige i perioden 1.5. til 1.9. vil sjelden forekomme ved en utbygging av Kroken kraftverk. Det vil i hovedsak være minstevannføring, bortsett fra i flomperioder.

Slik vi ser det vil en utbygging etter alternativ 2 medføre relativt store tekniske inngrep som vil være godt synlige i landskapet. Alternativ 2 er også planlagt med inntak midt i et fossestryk, noe som er uheldig både av praktiske og estetiske årsaker. Det vil enten være svært vanskelig å gjennomføre eller føre til uforholdsmessig store inngrep.

Ifølge Retningslinjer for små vannkraftverk (Olje- og energidepartementet, 2007) skal landskapselementer som er viktige for stedsidentitet, friluftsliv og reiseliv gis stor verdi. I retningslinjene framgår det også at utbygging av vassdrag som fører til vesentlig reduksjon av verdifulle landskapselementer av nasjonal, regional eller lokal betydning bør unngås. Vi har merket oss at kommunen som lokal forvaltningsmyndighet anbefaler at søknaden avslås, blant annet på grunn av hensynet til landskapsverdiene.

Det går en mye brukt tursti opp til Regndalen, og elva er synlig fra deler av stien. Det finnes ei turpostkasse ved restene etter seterhus, og inntaket vil være synlig derfra. Fylkeskommunen peker på at Regndalen i eldre friluftsområdekartlegginger er registrert som friluftsområde med regional bruksverdi. Området grenser til nasjonalt verdifulle friluftsområder. Gjennom høringen mener NVE at områdets verdi for friluftsliv er bekreftet, og at det synes å være av stor verdi. I OEDs retningslinjer står det at det skal legges vekt på å unngå tiltak som reduserer verdien for friluftslivet i friluftsområder med stor verdi. Videre må prosjekter som berører friluftslivsområder av middels verdi påregne krav om prosjekt-tilpasninger som reduserer konflikten.

NVE mener tiltaket er i strid med OEDs retningslinjer for landskap og friluftsliv.

Lokal motstand

NVE registrerer at det er en betydelig lokal motstand mot en utbygging av Kroken kraftverk i Regndalselva. Regionalt nettselskap tar ikke stilling til utbyggingsspørsmålet, og Sykkylven Bondelag samt seks privatpersoner er for utbygging. 124 privatpersoner uttaler seg imot prosjektet, i tillegg er det sendt inn en underskriftskampanje med 234 underskrifter imot, delvis overlappende med privatpersonene som har sendt uttalelse. I denne typen saker er det samlet sett å anse som svært mange uttalelser. Vi merker oss særlig at både Sykkylven kommune og Fylkesmannen i Møre og Romsdal har innsigelse til begge alternativ. Fylkesmannen har innsigelse til søknaden på grunn av virkningene for naturmangfold, INON og landskap. Fylkeskommunen fraråder også at det gis konsesjon til kraftverket.

NVE er av den oppfatningen at høringsrunden har avdekket at Regndalselva har en særlig viktig posisjon som landskapselement lokalt, og er et viktig bidrag til landskapsopplevelsen og stedsidentiteten i Sykkylven. I tillegg er det av betydning at Regndalselva er en relativt sentrumsnær og tilgjengelig elv.

Samfunnsmessige virkninger

Kroken kraftverk vil kunne gi inntekter til søkerne og grunneiere og samtidig generere skatteinntekter til kommunen. Kraftverket vil styrke næringsgrunnlaget og samtidig kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning og vedlikehold av kulturlandskap i området. Kroken kraftverk vil kunne produsere opptil 17,4 GWh i et middels år og ville medføre en investering på 51,7 millioner kroner. Spesifikk utbyggingspris vil være mellom 3 og 4 kr/kWh.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Kroken kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. NVE avslår derfor søknaden fra Kroken Kraft SUS om tillatelse til bygging av Kroken kraftverk.

NVE har lagt avgjørende vekt på landskapsmessige forhold og virkninger for friluftsliv. Tiltaket er etter vårt syn i konflikt med Olje- og energidepartementets Retningslinjer som små vannkraftverk. Søknaden er derfor avslått før befaring. På grunn av den ene klare avslagsgrunnen har vi ikke drøftet samlet belastning, tiltakets konsekvenser for bl.a. biologisk mangfold, eller andre tema som er tatt opp i høringen.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Kart

Kopi:

Aina Holmberg
Anders Brunstad
Anna Hole
Anne Guri Weiberg-Aurdal
Ann-Helen Hole
Annlaug Hole Grebstad
Arild Kampenes
Arnhild Almås
Arnt Brunstad
Asgeir Magne Rausand
Asgerd Drabløs Godøy
Bastian Weiberg-Aurdal
Benedikte Holmberg
Bernt Are Lervåg
Bertil Nistad
Bjarne Sigurd Drabløs
Björg Frøystad Hole
Björg Hole-Drabløs
Bodil Wolsdal
Carol Brunvær
Christian Brekke
Christina Holmberg
Elias Urke Brunstad
Elin Weiberg-Aurdal
Ellen Marie Hole
Else Bjørdal Velle
FJELLHUG NATUR- OG FRILUFTSLIVLAG
Forum for natur og friluftsliv (FNF) - Møre og Romsdal
Frank Gjersrud
Fredrik Drabløs
Frode linga
Frøy Birte Bjørneseth
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Gaute Brunstad Øyehaug
Geir Helge Grebstad
Geir Olav Drabløs
Gunhild Øigarden
Gunn Weiberg-Aurdal
Hans Fjørtoft
Hans Olof Holmberg
Harald Tynes

Hege Drabløs
Hege Urke Brunstad
Helge Brandal
Hilde Riksheim Tandstad
Irene Mork
Istad Nett AS
Jan Lade
Jan-Gunnar Hole
Jarle Lade
John Roald Pettersen
Jon Hjortdal
Jorunn Weiberg-Aurdal Aandahl
Jørgen Grebstad
Kari Hjorthol
Karl-Willy Jakobsen
Karn Lade
Kjell Magnar berli
Kjersti Erica Hatlestad
Kjetil Wick Sætre
Kjærsti Haugen
Knut Orre
Kristin Lovise Fet
Lars Even Hatlemark
Leif Jønsson
Lena Nilsen
Lidvar Kornberg
Lidvar-Andrè Nilesen
Linda Kristin Øye
Magne Velle
Magnhild Ringseth Øye
Mariann O. Sauvik
Marianne Strømme
Marianne Urke
Marit Halbrend Lade
Martin Hole
Martin Velle
Miljøpartiet De Grønne i Møre og Romsdal v/Helge Standal
Mira Marconi
Monica Hole
Monica Orre
Morten Holmberg
Møre og Romsdal fylkeskommune
Nils Arnfinn Roald
Nils Faarlund
Nils Olav Brekke
Nils Sigurd Drabløs
Nina Lødøen
Norges Bondelag

Odd Jarl Drabløs
Ola Einang
Olaug Lovise Drabløs
Ole-Tom Lonebu
Per Arne Drabløs
Per Borge Hole-Drabløs
Per Henning Hole
Per Magne Drotninghaug
Per-Gunnar Holmberg
Pernille Ibsen Lervåg
Pål Rune Lødemel
Ragna Knardal Drabløs
Rolf Pedersen
Rune Nilsen
Ruth Marianne Bliksvær
Sigbjørn Ånes
Sigrunn Weiberg-Aurdal
Silje Hole
Sindre Hjorthol
Sofie Skylstad Hole
Solgunn Vatn
Stian Hole
Stine Urke Brunstad
Sunniva Stave Overøye
Svein Hjorthol
Svein Ole Sørensen
SYKKYLVEN JEGER OG FISKEFORENING
Sykkylven kommune
Syver Aure Torvik
Tomasz Rzadkiewicz
Tommy Rasmussen
Tone Klakken
Tor Aage Langdal
Tore Knutsen
Torild Hole
Torje Bjørneseth
Trude Paulsen
Trude Roald
Vegard Hole
VELLEDALEN SOGELAG
Venche Paulsen
Øyvind Fet / Marit Helen Akslen
Ådne Brunstad
Åge Vanebo
Åsmund Brunstad Øyehaug

